

račun. Neka to čine s radošću, a ne s tugom, jer to vama ne bi koristilo.

(18) Molite za nas, jer uvjereni smo da imamo čistu savjest, budući da se želimo vladati u svemu časno. (19) I potičem vas još više da to činite da bih vam što prije bio vraćen.

(20) A Bog mira, koji izvede iz mrtvih našega Gospodina Isusa, velikog Pastira ovaca u krvi vječnoga saveza, (21) neka vas opremi u svakom dobru da vršite njegovu volju, ostvarujući u nama ono što je

ugodno u njegovim očima kroz Isusa Pomazanika, kome neka je slava zauvijek i dovijeka. Amen!

(22) Ali molim vas, braćo i sestre, poslušajte ovu riječ ohrabrenja, jer sam vam ukratko pisao. (23) Znajte da je oslobođen naš brat Timotej, s kojim ću vas, ako uskoro dođe, posjetiti. (24) Pozdravite sve svoje vođe i sve pravovjerne. Ovi iz Italije pozdravljaju vas.

(25) Neka je milost sa svima vama!

JAKOVLJEVA POSLANICA

Autor ovog biblijskog spisa predstavlja se kao Jakov, vjerovatno jedan od Isusove braće. Premda on otprve nije povjerovao u Isusa (Ivan 7:2–5), kasnije je postao vođa zajednice vjernika u Jerusalemu i predsjedavao je saboru koji je tu održan 49. god. n. e. (Djela apostolska 15). Razlog pisanja ove poslanice jesu “dvanaest plemena razasutih u tuđini”. To vjerovatno ukazuje na jevrejske vjernike koji su se razasuli diljem ondašnje ekumene nakon Stefanove mučeničke smrti (Djela apostolska 8:1–2; 11:19).

Jakovljeva poslanica raspolaže naročitim odlikama: ona je izrazito jevrejska po naravi (*zbor vjernika* u 2:2 doslovce je *sinagoga*). To navodi na pomisao da je poslanica mogla biti napisana prije 50. god. n. e., kada je zajednica vjernika još uvijek bila pretežno jevrejska; poslanica naglašava da je izvorna vjera popraćena dobrim djelima; organizacija zajednice vjernika veoma je jednostavna; stavljen je izrazit naglasak na Isusova učenja koja su, primjerice, sačuvana u propovijedi na Gori (Matej 5–7); poslanica sličí starozavjetnoj mudrosti poput one u Izrekama.

Jakov, sluga Boga i Gospodina Isusa Pomazanika, za dvanaest plemena rasijanih u tuđini: pozdrav.

Vjera i mudrost

(2) Smatrajte to pravom radošću, braćo moja i sestre, kad vas zadese razne kušnje, (3) znajući da stavljanje na kušnju vaše vjere rađa postojanost. (4) I neka ta postojanost ima pun učinak, da vi budete zreli i savršeni, da vam ništa ne nedostaje. (5) A ako ikome od vas nedostaje mudrosti, neka je ište od Boga, koji svima daje darežljivo i bez prigovora, i dat će mu se. (6) Ali mora iskati u vjeri bez ikakve sumnje, jer onaj koji sumnja poput je morskih valova koje vjetar nosi i baca tamo-amo. (7) Jer taj čovjek ne treba očekivati da će išta dobiti od Gospodina, (8) zato što sumnja i koleba se na svim svojim putevima. (9) Ali brat skromnog stanja neka se diči što je uzdignut, (10) a bogataš svojim poniženjem, jer će

proći kao cvijet. (11) Ta sunce izlazi s vjetrom koji prži i čini da trava usahne; i njen cvijet otpada i ljepota njena propada; tako i bogataš usred svojih nastojanja vehne.

(12) Blago čovjeku koji odolijeva kušnji, jer čim pobijedi kušnju, primit će krunu života koja je obećana onima koji Boga vole. (13) Neka niko, kad bude stavljen na kušnju, ne kaže: “Mene stavlja na kušnju Bog”; jer Bog ne može biti stavljen na kušnju zlom, i on sam nikoga ne stavlja na kušnju. (14) A svako se stavlja na kušnju kad ga zavede i namami njegova požuda. (15) Zatim, kad se požuda začne, ona rađa grijeh, a kad se taj grijeh ostvari, on rađa smrt. (16) Ne dajte da budete zavedeni, moja draga braćo i sestre. (17) Svako dato dobro i svaki savršen dar odozgo je, silazi od Oca svjetala, u koga nema promjene nalik varljivoj sjeni. (18) Vršeći svoju volju on nas izvede riječju istine, da budemo jedna vrsta prvine među njegovim stvo-renjima.

(19) Ovo znajte, moja draga braćo i sestre. Ali neka svako bude brz da čuje, spor da govori i spor da se srdi, (20) jer čovječija srdžba ne ostvaruje pravednost Božiju. (21) Zato odbacite svu prljavštinu i sve što ostane od opačine, u poniznosti primite riječ usađenu u vas koja može spasiti vaše duše. (22) Ali dokažite se izvršiocima riječi, a ne samo slušaocima koji zavaravaju sami sebe. (23) Jer ako ko čuje riječ, a ne izvrši je, taj je poput čovjeka koji u ogledalu gleda svoje rođeno lice, (24) jer čim sebe pogleda i ode, odmah zaboravi kakav je bio. (25) A onaj koji pažljivo gleda u savršeni Zakon slobode i po njemu živi, ne postavi zaboravan slušalac, nego učinkovit izvršilac, taj će čovjek biti blagoslovljen u onom što čini. (26) Ako ko misli za se da je pobožan, ali ne uzdava svoga jezika, nego vara svoje srce, vjera takvog čovjeka bezvrijedna je. (27) Čista je i neokaljana vjera u očima našega Boga Oca ovo: starati se za siročad i udovice u njihovoj nevolji i čuvati sebe neopoganjenim od svijeta.

Ne budite pristrani

2 Moja braćo i sestre, je li vi svojim djelima pristranosti zbilja vjerujete u našega slavnoga Gospodina Isusa Pomazanika? (2) Jer dođe li neki čovjek na vaš zbor sa zlatnim prstenom i obučen u sjajne haljine, a dođe i siromah u prljavim haljinama, (3) i vi pogledate onoga što nosi lijepe haljine te reknete: "Ti sjedi ovdje na dobro mjesto", a siromahu kažete: "Ti stani tamo, ili sjedi kod mog podnožja", (4) niste li napravili razliku među sobom i postali suci zlih pobuda? (5) Slušajte, moja draga braćo i sestre: zar nije Bog izabrao siromahe ovoga svijeta da budu bogati u vjeri i baštinici kraljevstva koje je on obećao onima koji ga vole? (6) A vi ste uvrijedili siromaha. Zar nisu bogataši ti koji vas tlače i sami vas na sudove vuku? (7) Zar oni ne hule lijepo ime kojim ste nazvani? (8) Ako ipak izvršavate Zakon našega Kralja u skladu s Pismom: "Voli bližnjega svoga kao i samoga sebe", dobro postupate. (9) Ali ako pokazujete pristranost, činite grijeh i osuđeni ste Zakonom kao prijestupnici. (10) Jer ko se god drži cijelog Zakona, ali posrne u jednom, postao je kriv za sve. (11) Jer onaj koji je rekao: "Ti ne čini preljuba", rekao je i: "Ti ne ubij." Pa ako ne učiniš preljuba, ali počinš ubistvo, postao si prijestupnik Zakona. (12) Tako govori i tako djeluj kao oni kojima tre-

ba suditi po Zakonu slobode. (13) Jer sud će biti nemilosrdan onome koji nije pokazao milosrđa; milosrđe likuje nad sudom.

Vjera i djela

(14) Kakva je korist, braćo moja i sestre, ako neko kaže da ima vjeru, ali djela nema? Može li ga ta vjera spasiti? (15) Ako su brat ili sestra bez odjeće i potrebna im je svagdašnja hrana, (16) i jedan od vas im rekne: "Idite u miru, utoplit se i nasitite", ali im ne dadnete ono što je potrebno za tijelo, kakva je korist od toga? (17) Baš takva je i vjera, ako nema djela, mrtva je u samoj sebi. (18) Ali neko će reći: "Ti imaš vjeru, a ja imam djela; pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja ću ti pokazati svoju vjeru svojim djelima." (19) Vjeruješ da je Bog jedan. Dobro činiš; i zlodusi vjeruju, i hvata ih jeza. (20) Ali jesi li voljan priznati, praznoglavče, da je vjera bez djela jalova? (21) Zar nije naš otac Abraham bio opravdan djelima kad je prinio na žrtvenik svoga sina Izaka? (22) Vidiš da je vjera djelovala s njegovim djelima, i po djelima je vjera bila upotpunjena; (23) i ispunjeno je Pismo, koje veli: "Abraham je vjerovao Bogu, i to mu se uračuna u pravednost", i nazvan je Božijim prijateljem. (24) Vidite da je čovjek opravdan djelima, a ne samo vjerom. (25) Isto tako, zar nije i bludnica Rahaba bila opravdana djelima kad je primila glasnike i otpustila ih drugim putem? (26) Jer kao što je tijelo mrtvo bez duha, tako je i vjera mrtva bez djela.

Jezik je vatra

3 Neka vas ne bude mnogo učitelja, moja braćo i sestre, jer znate da ćemo kao takvi navući veću osudu. (2) Jer svi mi posrćemo na mnogo načina. Ako ko ne posrne u onom što kazuje, on je savršen čovjek, sposoban zauzdati i cijelo tijelo. (3) Ako stavimo konjima u usta uzde da nam se pokoravaju, mi upravljamo i cijelim njihovim tijelom. (4) Pogledajte i lađe, iako su velike i gone ih snažni vjetrovi, ipak njima upravlja veoma malo kormilar kud god kormilar poželi. (5) Tako je i jezik mali dio tijela, a opet se hvali velikim stvarima. Vidite kako veliku šumu zapali tako mala vatra! (6) I jezik je vatra, svijet opačine; jezik je postavljen među naše udove kao ono što kalja cijelo tijelo i zapaljuje tok našega života, a njega samog zapaljuje pakao. (7) Jer svaka vrsta zvijeri i ptica,

gmazova i morskih stvorova može se ukrotiti i kroti je ljudski rod. (8) Ali niko ne može ukrotiti jezik; on je nemirno zlo i pun je smrtonosnog otrova. (9) Njim mi blagosiljamo svoga Gospodina i Oca, i njim mi proklinjemo ljude koji su stvoreni na sliku Božiju; (10) iz istih usta izlazi i blagoslov i proklinjanje. Moja braćo i sestre, to ne treba tako biti. (11) Zar iz istog otvora vrelo izbacuje i pitku i nepitku vodu? (12) Može li smokvino stablo, moja braćo i sestre, roditi maslinama, ili vinova loza roditi smokvama? Niti može slana voda dati slatku.

Mudrost odozgo

(13) Ko je među vama mudar i razuman? Neka svojim dobrim ponašanjem pokaže svoja djela u blagosti rođenoj iz mudrosti. (14) Ali ako nosite u srcu gorku ljubomoru i sebično slavljublje, ne budite oholi i ne lažite protiv istine. (15) Ova mudrost nije ona što silazi odozgo, nego je zemaljska, neduhovna, đavolska. (16) Jer gdje ima ljubomoru i sebičnog slavljublja, tu je nered i svako zlo. (17) A mudrost odozgo najprije je čista, zatim miroljubiva, dobroćudna, popustljiva, puna milosrđa i dobrih plodova, nepristrana, nelicemjerna. (18) I sjeme čiji je plod pravednost sije se u miru za one koji sklapaju mir.

Šta treba izbjegavati

4 Odakle svade i sukobi među vama? Zar nisu od vaših užitaka koji ratuju u vama? (2) Žudite za nečim, a to nemate; tako ubijate. Zavidni ste na nečemu, i ne možete to postići; tako se tučete i ratujete. Nemate, jer ne ištete. (3) Ištete, a ne dobijate, jer ištete iz hrđavih pobuda, da to potrošite na svoje užitke. (4) Nevjerni! Zar ne znate da je prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo s Bogom? Zato ko god želi da je prijatelj svijetu postaje neprijatelj Bogu. (5) Ili mislite da Pismo govori uzalud: "On ljubomorno žudi za Duhom, kojeg je nastanio u nama"? (6) Ali on daje veću milost. Zato ono veli: "Oholima se protiviti, a poniznima milost ukazuje." (7) Predajte se zato Bogu. Oduprite se đavlu, pa će on pribjeći od vas. (8) Približite se Bogu, pa će se on približiti vama. Operite ruke, grešnici; očistite srca svoja, prelivode. (9) Naričite i tugujte i plačite; neka se vaš smijeh pretvori u žalost, a vaša radost u sjetu. (10) Ponizite se pred Gospodinom, i on će vas uzdići.

(11) Ne govorite jedni protiv drugih, braćo i sestre. Onaj koji govori protiv brata ili sudi svome bratu govori protiv Zakona i sudi Zakonu; a ako sudiš Zakonu, ne vršiš Zakon, nego si mu sudac.

(12) Samo je jedan Zakonodavac i Sudac, onaj koji može spasiti i uništiti, a ko si ti da sudiš svome bližnjemu?

(13) Dođite sad, vi koji velite: "Danas ili sutra poći ćemo u ovaj ili onaj grad i provesti tamo godinu jednu i poslovati pa zaraditi." (14) Ali vi ne znate kakav će vam život biti sutra. Vi ste samo para koja se pokaže nakratko i onda iščezne. (15) A trebate reći: "Ako Gospodin htjedne, živjet ćemo, te i činiti ovo ili ono." (16) Ali onako je kako jeste, vi se hvastate u svojoj oholosti; svako je takvo hvastanje zlo. (17) Zato onome koji zna činiti dobro, a ne čini ga, njemu je to grijeh.

Zloupotreba bogatstva

5 Dođite sad, bogataši, plačite i jaučite zbog bijede koja će vas zadesiti. (2) Vaše bogatstvo truhne, a vaša odijela moljci izjedoše. (3) Vaše zlato i srebro hvata hrđa, a njihova će hrđa svjedočiti protiv vas i progutat će vaše tijelo kao vatra. Za posljednje ste dane sabirali svoje blago! (4) Evo protiv vas vapi plaća radnika koji su kosili vaša polja i koju ste im vi uskratili; i vika žetelaca doprla je do ušiju Gospoda nad vojskama. (5) Živjeli ste na zemlji raskošno i razvratno; utovili ste se na dan klanja. (6) Osudili ste i pogubili pravednika; on vam se ne suprotstavlja.

Strpljivost u nevoljama

(7) Zato se strpite, braćo i sestre, do dolaska Gospodinova. Zemljoradnik iščekuje skupocjen rod od zemlje, strpljivo ga čeka, dok ne dobije rane i kasne kiše. (8) Strpite se i vi, osnažite svoja srca, jer blizu je dolazak Gospodinov. (9) Ne žalite se, braćo i sestre, jedni na druge, da se vama ne bi sudilo; eno Suca gdje stoji na vratima! (10) Kao primjer patnje i strpljivosti uzmite, braćo i sestre, proroke koji su govorili u Gospodnje ime. (11) Doista mi u blagoslovljene računamo one koji su ustrajali. Vi ste čuli za Jobovu ustrajnost i vidjeli ste ishod Gospodova postupka, da je Gospod pun samilosti i da je milosrdan.

(12) Ali povrh svega, braćo moja i sestre, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni bilo kojom drugom za-

kletvom, nego neka vaše “da” bude “da” i vaše “ne” bude “ne”, da ne padnete pod osudu.

(13) Pati li iko među vama? Neka se moli. Veseli li se iko? Neka hvalospjeve pjeva. (14) Je li iko među vama bolestan? Neka zovne starješine zajednice pa neka se oni mole nad njim, mažući ga uljem u ime Gospodnje; (15) a molitva učinjena u vjeri ozdravit će bolesnika, i Gospodin će ga podići, pa ako je počinio grijeha, bit će mu oprošteno. (16) Zato ispovijedajte svoje grijeha jedni drugima i molite se jedni za druge da biste bili izliječeni.

Djelotvorna molitva pravednika može mnogo postići. (17) Ilija je bio čovjek kao i mi, i on se molio revno da ne pada kiša, i kiša nije pala na zemlju tri godine i šest mjeseci. (18) Zatim se ponovo molio, i nebo je dalo kišu, pa je zemlja rodila.

(19) Braćo moja i sestre, ako iko među vama odluta od istine, pa ga neko vrati, (20) neka zna da će onaj koji vrati grešnika iz zablude njegova puta spasiti njegovu dušu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha.

PRVA POSLANICA APOSTOLA PETRA

Apostol Petar napisao je ovu poslanicu “u Babilonu” (5:13), što je, vjerovatno, šifrirano ime za Rim, oko 64. god. n. e., kada je rimski imperator Neron započeo progone nad zajednicom vjernika. Sadržaj poslanice odražava povijest i jezik evanđelja i Djela apostolskih, dok teme i pojmovi poslanice izražavaju Petrovo iskustvo i njegovu blisku vezu s Gospodinom u razdoblju njegove zemaljske misije i tokom apostolskog vremena.

Petar je ovu poslanicu napisao uz pomoć Silvana (5:12), koji je bio pratilac apostola Pavla (Djela apostolska 15:40–16:40). To bi moglo objasniti zašto tekst poslanice sadrži neke jeke Pavlovihi poslanica, posebice one Kološanima i Efežanima, a Silvan će također biti jedan od primatelja Petrove poslanice (1:1). Ova činjenica bi također mogla objasniti zašto su 1. i 2. Petrova poslanica toliko različite u stilu. Tekst poslanice dotiče se raznovrsnih tema, ali u prvome redu ukazuje na kršćanski život i obaveze, a sve s ciljem da ohrabri kršćanske vjernike i uvjeri ih u to da sve ono s čime se susreću u svom svakidašnjem životu jest izraz istinske Božije milosti.

Pozdrav

1 Petar, apostol Isusa Pomazanika, onima koji žive kao stranci, raspršenima diljem Ponta, Galacije, Kapadokije, Azije i Bitinije, koji su odabrani (2) po predznanju Boga Oca, djelom posvećenja od Duha, da se pokore Isusu Pomazaniku i krvlju njegovom pošćropljeni¹ budu – nek vam je milosti i mira napretak!

Nebesko naslijede

(3) Neka je hvaljen Bog i Otac našega Gospodina Isusa Pomazanika, koji je svojim velikim milosrđem učinio da se mi uskrsnućem Isusa Pomazanika iz mrtvih opet za živu nadu rodimo, (4) za baštinu neprolaznu, neokaljanu i neuvehlju, na

nebu čuvanu za vas, (5) koje zahvaljujući vjeri sila Božija čuva za spasenje spremno da se u posljednji čas objavi. (6) Ovome se vi silno radujte, makar ste sada, ako tako treba da bude, zakratko ojađeni raznim kušnjama, (7) da dokaz vaše vjere, dragocjenije od zlata koje, iako vatrom kušano, prolazi, iziđe na hvalu, slavu i čast kad se Isus Pomazanik objavi. (8) Iako ga niste vidjeli, vi ga volite, i iako ga sada ne vidite, ali u njega vjerujete i vas ispunjava radost, neizreciva i puna slave, (9) jer vi cilj vjere svoje postizete – spasenje svojih duša.

(10) Ovo su spasenje brižljivo istraživali i ispitivali proroci koji su prorekli milost za vas, (11) trudeći se da saznaju na koga i na koje je vrijeme ukazivao Pomazanikov duh u njima kad je najavio muke Pomazanikove i slave koji će poslije doći. (12) Bilo im je objavljeno da oni ne služe sebi, nego vama, u stvarima koje su vam sad obznaniili oni koji su

¹ Tj. očišćeni.